

УСТАВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
Немањина 26
11000 БЕОГРАД

Удружење грађана „АТЕИСТИ СРБИЈЕ“, Вукасовићева бр. 72 стан 2, Београд, матични број: 28005075, којег заступа Предраг Стојадиновић, потпредседник Управног одбора Удружења, на основу члана 168. став 2 Устава Републике Србије (Службени гласник РС, бр. 83/06) и члана 29. став 1 тачка 2 и члана 50. став 1 Закона о Уставном суду (Службени гласник РС, бр. 109/07), подноси

ИНИЦИЈАТИВУ

за покретање поступка за оцену уставности и законитости Уредбе о вршењу верске службе у Војсци Србије („Службени гласник РС“, бр. 22/2011) (у даљем тексту: Уредба), с обзиром на то да је наведена Уредба у директној супротности са чланом 11. и чланом 44. Устава Републике Србије (Службени гласник РС, бр. 83/06).

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. Оспореном Уредбом се уређује се вршење верске службе у Војсци Србије, као и друга питања од значаја за вршење верске службе.

Ради опреза, подносилац иницијативе прецизира да не оспорава право припадника Војске Србије на похађање верске службе, у складу с чланом 43. став 1 и став 3 и чланом 44. став 1 и став 2 Устава. Међутим, то право припадници Војске Србије морају да остваре **одвојено** од државе и државних световних институција у складу с чланом 11. Устава, тако што ће напустити касарну, војни државни световни објекат, и посетити једну од преко 1300 парохија са укупно више од 1400 цркава и капела и 130 манастира широм Републике Србије, који више него задовољавају све верске потребе како припадника Војске Србије тако и целог српског народа.

Ради опреза, подносилац иницијативе такође прецизира да не оспорава право и обавезу претпостављених старешина да припадницима Војске Србије омогуће остваривање права на похађање верске службе, у складу с чланом 43. став 1 и став 3 и чланом 44. став 1 и став 2 Устава. Међутим, то право и обавезу претпостављене старешине морају припадницима Војске Србије да омогуће **одвојено** од државе и државних световних институција у складу с чланом 11. Устава, тако што ће им дозволити да напусте касарну, војни државни световни објекат, и посете једну од преко 1300 парохија са укупно више од 1400 цркава и капела и 130 манастира широм Републике Србије који више него задовољавају све верске потребе како припадника Војске Србије тако и целог српског народа.

Ради опреза, подносилац иницијативе прецизира да право на слободу вероисповести није апсолутно и да се остваривање тог права не сме вршити ван оквира дефинисаних Уставом, конкретно, оних дефинисаних чланом 11. Устава који захтева потпуну **одвојеност** световне државе од цркава и верских заједница.

Ради опреза, подносилац иницијативе прецизира да не оспорава право цркава и верских заједница да самостално финансирају и организују остваривање верске службе унутар цркава и верских заједница и да их воде по свом нахођењу и правилима у складу с чланом 43. став 1, став 3 и став 5 и чланом 44. став 1 и став 2 Устава. Међутим, то право цркве и верске заједнице морају да испуне самостално и **одвојено** од световне државе у складу с чланом 11. Устава.

2. Оспорена Уредба је у директној супротности са чланом 11. и чланом 44. став 1 Устава Републике Србије, који гласе:

Члан 11. Устава:

„Република Србија је световна држава.

Цркве и верске заједнице су одвојене од државе.

Ниједна религија не може се успоставити као државна или обавезна.“

Члан 44. став 1 Устава:

„Цркве и верске заједнице су равноправне и одвојене од државе.“

По члану 11. став 1 и став 2 и члану 44. став 1 Устава Републике Србије, верски послови, обреди и друга организована верска пракса, били они изборни или не, не смеју да се обављају унутар државних световних институција.

Оспорена Уредба захтева мешање верских послова цркава и верских заједница са једне стране и државних световних послова са друге, што је директно супротно члану 11. став 2 и члану 44. став 1 Устава, који дефинишу Републику Србију као световну и **одвојену** од цркава и верских заједница.

Оспорена Уредба омогућава директно увођење верских послова организовања и остваривања верске службе унутар државних световних институција, што је директно супротно члану 11. став 1 и став 2 и члану 44. став 1 Устава, који дефинишу Републику Србију као световну и **одвојену** од цркава и верских заједница.

По члану 11. став 1 и став 2 и члану 44. став 1 Устава, световна држава не сме да се меша у верске послове и праксу цркава и верских заједница, већ мора бити одвојена од цркава и верских заједница.

Оспорена Уредба омогућава државним световним органима Републике Србије уређивање, организовање и контролисање верског посла организовања и остваривања верске службе, што је директно супротно члану 11. став 2 и члану 44. став 1 Устава, који дефинишу Републику Србију као световну и **одвојену** од цркава и верских заједница.

По члану 11. став 1 и став 2 и члану 44. став 1 Устава, цркве и верске заједнице не смеју да се мешају у државне световне послове, већ оне морају бити одвојене од световне државе.

Оспорена Уредба омогућава црквама и верским заједницама мешање у државни световни посао у области одбране, што је директно супротно члану 11. став 2 и члану 44. став 1 Устава, који дефинишу Републику Србију као световну и **одвојену** од цркава и верских заједница.

Конкретно, у члану 2. став 1 тачка 4, члану 10. став 1 и став 3, члану 12. став 2 и члану 13. став 1 и став 2 оспорене Уредбе, црквама и верским заједницама се директно омогућава да одлучују о саставу световних државних војних јединица, као и да их по свом верском нахођењу мењају, што је директно супротно члану 11. став 1 и став 2 и члану 44. став 1 Устава, који дефинишу Републику Србију као световну и **одвојену** од цркава и верских заједница.

По члану 11. став 1 и став 2 и члану 44. став 1 Устава, представници цркава и верских заједница не смеју да буду финансирани од стране световне државе и државних световних институција за обављање верских послова и обреда.

Конкретно, оспорена Уредба у члану 9. поставља представнике цркава и верских заједница на терет буџета Републике Србије, што је директно супротно члану 11. став 1 и став 2 и члану 44. став 1 Устава, који дефинишу Републику Србију као световну и **одвојену** од цркава и верских заједница.

Оспорена Уредба поставља представнике цркава и верских заједница у позицију државних службеника Републике Србије и то искључиво на основу верских, а не световних квалификација, што је директно супротно члану 11. став 1 и став 2 и члану 44. став 1 Устава, који дефинишу Републику Србију као световну и **одвојену** од цркава и верских заједница.

Оспорена Уредба поставља представнике цркава и верских заједница у позицију државних службеника Републике Србије и то искључиво за обављање верских послова и ритуала, што је директно супротно члану 11. став 1 и став 2 и члану 44. став 1 Устава, који дефинишу Републику Србију као световну и **одвојену** од цркава и верских заједница.

3. Оспорена Уредба је у директној супротности са чланом 44. став 2 Устава Републике Србије, који гласи:

„Цркве и верске заједнице су равноправне и слободне да самостално уређују своју унутрашњу организацију, верске послове, да јавно врше верске обреде, да оснивају верске школе, социјалне и добротворне установе и да њима управљају, у складу са законом.“

По члану 44. став 2 Устава световна држава не сме да се меша у послове организовања верске службе цркава и верских заједница, већ оне морају бити слободне да самостално и одвојено од световне државе организују верску службу.

Оспорена Уредба омогућава државним световним органима Републике Србије уређивање, организовање и контролисање верског посла организовања и остваривања верске службе, што је директно супротно члану 44. став 2 Устава, који дефинише слободу цркава и верских заједница да **самостално**, дакле одвојено од световне државе, организују верску службу.

На основу претходно наведеног, подносилац иницијативе подноси

ПРЕДЛОГ

1. Да Уставни суд прихвати ову иницијативу и донесе решење којим се покреће поступак за оцену уставности и законитости Уредбе о вршењу верске службе у Војсци Србије („Службени гласник РС“, бр. 22/2011);

2. Да Уставни суд донесе одлуку којом се утврђује да Уредба о вршењу верске службе у Војсци Србије („Службени гласник РС“, бр. 22/2011) није у сагласности са Уставом, тј. Одлуку којом се утврђује да у време важења оспорена Уредба није била у сагласности са Уставом, уколико Уредба у току поступка престане да важи.

У Београду, дана 01. 11. 2013. године.

Подносилац иницијативе:

Удружење „Атеисти Србије”

Предраг Стојадиновић, потпредседник УО Удружења